

ret? nonne proditor esset? Ergo & tu proditor es, qui demoni viam facis ad gratiarum thesaurum abripiendos. Charides ex intuitu Veneris in Gnido ad turpem amorem pellectus est, teste Plinio. Juvenis in templum de noctu includi finit, ex amore marmoreæ statuae, teste Luciano. Alia tragedia contigit cum infansu Cherea, dum impuram picturam Jovis, & Danae aspexit. B. ferm. 36. n. 34. 35. 36. Vide Lucianum Tom. 2. conc. 8. n. 3.

In Concil. Constantiensi gravissime prohibentur impuræ imagines. B. fer. 41. n. 42. Quidam Pictor pie defunctus post mortem totus igneus appareret, diciturque se intercessisse Sanctorum ægre ab inferno fuisse ereptum: non posse tamen salvari, nisi impudica pictura, quam in juventute fecerat, combureretur; quia propter eam picturam multæ animæ fuissent damnatæ. D. 5. 28.

Vita B. Domini a Jesu Maria Ordinis Carmelitarum: Defunctus est Pictor, ceteroquin pius, qui suas picturas ornatum templi idoneas Monasterio ejusdem Ordinis legarat. Cum igitur dictus B. Dominicus noctu pro defuncto orat, ecce iste illi apparet terribili & ignita specie: cohorrat Dei famulus, & spiritum quasi vitæ causam tormentorum: Reposuit ille, se fuisse accusatum ob impuram picturam a multis animabus, quæ propter aspectum hujus imaginis peccarunt & damnatæ sunt, se etiam fuisse damnandum, nisi intercessione Sanctorum in vita seriam penitentiam egisset; sed nunc se non posse et purgatorio liberari, nisi illa imago, quæ punic esset in manu illius Domini (quem nominabat) comburetur.

387. Vehementer afficiunt animum.

S. Petrus Damiani fatetur de se, quod vixit semel pulchritudinis imaginem et memoria abolere in sero senio non potuerit, & mysteria sacre Scripturæ facilius oblitus sit. S. punct. 114. fol. 344.

Quantum picturæ sacre profane ad virtutem? Sanctus Gregorius de se narrat, quod holocaustum Abrahami, & Isaac sine lacrymis intueri non potuerit; ita vicissim nocent picturæ impuræ. C. Gen. c. 22. v. 10. ad fin.

Leonardus Vincijs celebritas pictor picturas suas ad vivum representare solitus, aliquando depinxit mentem corridendum, tanta vivacitate, ut nemo picturam aspiceret potuerit, quin ad risum moy-

retur. T. nu. 226. Si hoc affectu pictura ridicula, quid efficiet impura?

Dum Patriarcha Jacob in domo Labani servitia opilionis obibat, pactum cum Domino pepigit, vi cuius agni unicoloris ad Dominum, bicolores autem ad se pertinerent. Hac conventionem facta Jacob in fontem, ubi adaquari solebat greges, diversicolores, aut semidecoloratas virgulas injectit, quarum intuitu gravidæ ovium matres, diversas maculas sœvi maculas ex imaginatione imprimebant, & sic Jacobus ex hac arte fei dolo nitrum in modum ditatus est; quia in grege plures maculosa quam unicolors oves inventebantur. Eandem vim, quam habuerunt decorticatæ virgulæ, habent & picturæ lascivæ: incumentum animas peccaminosis imaginationibus maculosas reddunt, & quæ ex his maculis magis disteferit, quam infernalis inimicus? Quomodo gravis ratio danda incumbet Nobilibus, evanidisque hominibus, in quorum cubicularum picturæ omnes, & ipsa peristromata adeo lasciviam spirant, ut ferre nemo, qui illuc venerit, anima illas reveretur. Quid mirum, quod Christianismus maculosus gregibus abundet? &c.

388. Dignè sunt gravi supplicio.

S. Ambrosius narrat, eos, qui imaginem Bruti & Cassii, a quibus Cæsar occisus fuit, in anulo sigillari aut charta gerebant, morte multatos fuisse, quia credebantur esse de partibus homicidarum, aut saltem eorum facinus approbare. Et quid denotant lascivæ leones? Plinius putat periculosum esse, siquis imaginem alicujus Principis gerat, esse enim talem imaginem Magnam criminum occasionem. Et quid dicendum de imaginibus impuris? D. 2. 25. in fine.

B. Dominicus a Jesu Maria Ordinis Carmelitarum quondam pernoctabat in arce Nobilis Domini. Noctæ in oratione vigilans videt numerosam dæmonum turbam in proximam aulai ingredi, & sibi aliquam imaginem thuribulis, suffitibus, & genuflexionibus honorare: adjuravit aliquem e dæmonibus; ut sibi panderet, cur id faceret? Invitus dæmon, & coactus reposuit, hanc esse imaginem impuram, & sibi jam plurimum peccatorum & animarum lucrum tulisset. Altera die narravit B. Dominicus Nobili nocturnum visum, illicque fuisse, ut imaginem videret. Nobilis reputavit hanc suasionem pro scrupulo, dixit se hanc

ico-

ipsonem præ ceteris omnibus æstimare, tum quia ab artificiosissimo pictore esset elaborata, tum quia a Magno Principe suo Genitori esset donata, &c. Dominicus instabat motivis & precibus; verum cum nihil efficeret, praxiit Nobili, quod, nisi consilio obsequeretur, brevi & hanc & omnes alias picturas morte esset amissurus, quod & evenit; cum enim miser post duos menses in domo & occasione suspensissima verfaretur, tribus vulneribus confossus, & vitam & animam perdidit, æternum infelix.

Pictor in pauperes Religiosos alicujus ecenobii admodum liberalis post mortem in flammis appareret confessorio, ingemiscentes, quod ad purgatorium damnatus sit propter imaginem impuram, quam in juventute pinxerat, nec antea se penis exivendum, quam imago aboleretur. Rogabat confessorium, ut iret ad illum Dominum & destructionem imaginis urgeret: ut autem verbis fidem haberet, nuntiaret illi, duos filios ejus intra mensem morituros. Quod si renuat obedire mandatis cum paulo post repentina morte filios fecerunt. Dominus his auditis perterritus imaginem flammis dedit, &c. T. n. 206.

Comæliæ obscenæ.

389. Plurima mala post se trahunt.

S. Cyrillus de spect. dicit. Sanctus Cypr. ait, non esse dubium, quod talium spectaculorum diabolus artifex sit, & ipsa spectacula Inventio demonitorum, sacrarium Veneris, & impudicitia consistorium. Nazianzenus vocat, scholam seductivam & omnis lascivie. Chrysothomus, Fornicationis Gymnasium, in temperantia scholam, turpitudinis exhortationem, inhonestatis exemplar, &c. &c. B. ferm. 42. §. 4. per totum.

Guillelmus Perard. tract. de lux. c. 5. Dicit forte, te ex intuitu talium spectaculorum nullum sentire detrimentum Virtutis? Resp. Lugdunensis: Esi murus a candela suxta se posita non comburatur, tamen denigratur. B. ferm. 42. n. 21.

David feminam videt, & honestam, & domi: tu in teatro, inhonestam, absque verecundia, & negas te cum detrimento videre? S. punct. 33. fol. 143.

Genitilis Seneca damnat obscena spectacula, inquiens, nihil est damnosius bonis moribus, quam sedere in spectaculo. Homines crudeliores, inhumaniores, & lasciviores recedunt, &c. D. 9. 75.

Conciliæ etiam honestæ immuniunt devotionem, & animum infirigidant, præ-

sertim si inordinatus earum affectus sit animo dominetur: cervi cum pinguefcere se sentiunt in domestis, & densa arborum solitudine se abscondunt, quia minus expeditos se advertunt ad currendum: ita anima his affectibus impingua minus expedita est ad currendum in via devotionis. Hæc omnia S. Franc. Salef. in Philoth. c. 23. Quid Sanctus hic sensitse censens. ut esset de conceitibus obscenæ? &c.

390. Puniantur a Deo.

Circumforaneus cum pellice Mima circumibat urbes Italiz, & in medio foro, excitato suggestu juvenutem improbellissimus lusus ac sermonibus pervertebat. Honesti quidam juvenes hanc pestem eversuri induto flagellantium habitu, prævia cruce, cum flagellis theatrum circumibant, & populum omnem ad penitentiam commotum abire fecerunt. Circulator lucri sui defectum deplorans apud Magistratum conquirerit, efficitur ut juvenes illi fuerint puniti. Verum & ille supplicium Dei non effugit, in ipso juvenutis flore mortuus. J. 49.

Rogatus quidam Romæ a socio, ut fecum ad fabulam in vicinia habendam pergeret, id recusavit. Paulo post audiit terribilem strepitum ac clamorem, interrogantque edocfus est, aulam ubi fabula habebatur, concidisse, & multos obtrivisse, alios vulnerasse. J. 92. T. n. 198.

Comætz sunt cæsi minz, quæ plerumque grandia mala post se trahunt, uti patet ex omnium sæculorum historiis. Idem sunt obscenæ comædiæ, quæ ubi a Principibus, & Magistratibus libera permittuntur, sæpe grandia mala, famem, bellam, pestes, incendia, aliaque causant. Vide C. in Ezech. 21. v. 9.

Invidia.

391. Solet etiam bonorum male interpretari.

Deus in terra Chanaan morte ademic homines, ut Israelitis locum pararet: & exzel statim dixerunt: Terra devorat habitatores suos: ita invidi bonum in finistram partem interpretantur. S. punct. 115. fol. 350.

Judæi Christo occidunt, quia multa signa facit, putant suæ gloriæ decedere, quidquid accedit Christo. S. punct. 24. fol. 650. D. 9. 50.

Moytes habebat mille splendores, & tantum populus intendebat in æchiopsifam uxorem. S. punct. 115. fol. 351.

omne opus pravum. Inconstantia est ex parte intellectus, quia invidia non tantum obfuscat affectus, Non rectis oculis Saul aspicebat David: sed etiam pervertit; ita ut qui primo videbatur dignus omni bono, postquam caperis illi invidere, jam videatur omnino diversus ab eo, qui erat: quod in eo antea dicebas devotionem, jam vocas hypocrisim, quod antea generositatem, jam audaciam, &c. Omne opus pravum se tenet ex parte voluntatis; quia invidia rapit ad quemvis excessum malitiae, quod impetrare non valet verbis, efflicere conatur factis, id est impossuris, fraudibus & latrocinis: *Falsusque est Saul inimicus David cunctis diebus.* Revera invidia est quoddam compendium iniquitatis; sicut diabolus ex invidia omnia mala adornat in mundo: ita invidus facit, &c. *Segn. Manna 9. Sept. n. 2. 3.*

Invidia ferax est mendaciorum, Judæi Christum apud Pilatum accusant, quod se Regem facit, quod subvertat gentem, quod prohibeat tributa dare Cæsari &c. hæc sunt aperta mendacia. *Cofternus de Pass. Dom.*

397. Est vitium commune.

S. August. ait: *Invidet par pari, quia si ei coequatur: invidet inferiori majori, quia ei non coequatur: invidet superiori inferiori, ne ei coequetur.* D. 6. 91. D. 11. 82.

Odiū, & invidia quamvis videantur esse fratres, sunt tamen diversæ indolis. Odiū oritur ex visis aliorum vitiis, invidia ex bonis; ideo fortuna dicitur comitem habere invidiam. Odiū ferri potest etiam contra animantia, & res inanimatas, invidia solum contra homines. Odiū nonnunquam laudabile est, uti contra sceleratos, invidia nunquam potest esse laudabilis. Odiū infelicitate aut felicitate aliorum non minuitur, invidia autem mitigatur in infelicitibus, quia causa invidendi desinit, in felicibus, quia invidiam transcendunt, &c. D. 9. 99.

Præsertim regnat invidia inter eos, qui sunt ejusdem professionis, juxta illud: *figulum, mendicus mendicum, & cantor cantorem odit: proprium interesse, & lucri desiderium facit, ut unus alterum contemnat: male loquuntur contra æmulos, invidi enim sermones obscuri loco sunt,* ait Pindarus. Accedit quod machinationes mutuas faciunt, unus alterum opprimendi, & quidem sub specie justis fervoribus: ita Josue suasit Moysi, ut prohiberet visis Eldad & Meldad, ne prophetarent:

Num. 11. 27.

cui Moyses: *Quid æmularis pro me? qui mihi tribuat, ut omnis populus propheteet, & det eis Dominus spiritum suum?* Invidia Christum Dei Filium in crucem egit, id quod unus ex Crucifixoribus publice fassus est, sciens, quod per invidiam tradidissent eum, &c.

Detraçtio.

398. Quantum sit malum.

SANCTUS Jacobus Apostolus merito vocat linguam universitatem iniquitatis: id maxime verum est de detractoribus. Similes sunt Gallo, qui dum vermiculum reperit, magnum clamorem facit, si vero adamantem invenit, silet. *Deus contere detentes eorum, molas leonum confringat: Cur leonum? quia leo habet detentes foetidos, quidquid tangit foetet: ita detractor foetere facit famam alterius.* B. *Serm. 22. 9. 5. Serm. 23. n. 43.*

Detractionem Bernardus comparat viperam, quæ uno ictu tria vulnera facit, loquenti, audienti, & illi de quo loquitur. B. *Serm. 36. num. 26. Serm. 50. n. 31.*

Detrahentia labia sint procul a te; Quia scilicet detraçtio pestis est, quæ eos, qui prope sunt, facile inficit. S. punct. 115. Sanctus Ephrem dicit: Ex teterima Mariæ lepra docemur quam grave, & detestabile vitium sit obretractio, &c. C. Num. 12. v. 10.

Certum est apud omnes Theologos surcum aurei esse letale peccatum: jam curre pro omnem mundum, & quære cuius honor venalis sit pro auro? imo qui iudicium temerarium habet de proximo in re gravi est motivo levi peccat lethaliter, & tamen hic honorem tantum admittit proximo quoad se: multo ergo magis peccat, qui admittit quoad alios.

Carnifices Antiochi Regis juveni Machabæo cutem supra caput detraxerunt, ita ut agnoscibilis non amplius esset. Detraçtor sæpe proximum ita deformat, ut a seipso, qui antea bonæ famæ erat, non amplius sit agnoscibilis, &c.

399. Mala maxima post se trahit.

Sepulcrum patens est guttur eorum. Quare sepulcrum? quia sicut sepulcrum pestilentem halitum evaporat; ita detractio scelerata propagat. B. *Serm. 36. nu. 27. S. punct. 115. fol. 349.*

S. Chrysoström ait: Detraçtio pacis vincula dissolvit, magnæ caritatis nodum in-

fringit. Qui detractio studet, diabolo fervit. Et S. Bernardus: *Lingua detractoris est vipera ferocissima, tres laqueo uno ictu, detrahentem, audientem, & eum, cui detrahitur.* Sermo detractoris leviter penetrat animum, sed non leviter exit. C. Num. 12. v. 10.

Bonamicus celeberrimus pictor, facellum Episcopi Aretini noviter extructum artificiosissime pingere jussit, cum operi manum admovit, altera die advertit, vidique picturam suam aliena manu, absurdissimis coloribus esse deturpatam. Dum in auctorem, constitutus etiam custodibus inquit, deprehendit, simiam domesticam, in sui absentia colores & penicillos arripuisse, & hæc lituras scisse. Detraçtor talis simia est, qui templum Dei, id est, homines turpissime depingit. Ille Judex est justitiæ tenacissimus, venit infernalis simia, aut detractor, qui illum tanquam iniquissimum munusculum captorem describit. Sunt honestissimi conjuges, qui bonis virtutum exemplis proximum edificant, venit detractor, & utriusque avaritiæ, & luxuriæ maculas aspergit. Est Virgo pudicissima, procul ab omni immunditie aliena, venit detractor, & illam ut carnalem, & libidinofam pingit. Sic passim innocentes personæ in statu tam sacro quam profano denigrantur. Quanta damna! *Lucian. p. 3. conc. 19. num. 6.*

Sanctus Chrysoström ait: *Grave malum est detractio, turbulentus demon, nec unquam pacatum hominem reddens: Ex ea odia pullulant, odia consantur, dissidia ortum trahunt, suspiciones male procreantur, sine ulla causa hostem reddit, qui prius amicus erat: universas domos subvertit, & pacatas urbes ad bellum excitat.* C. Num. 12. v. 10.

Detraçtiones, & convicia multos ad laqueum adegerunt, ait Chrysoström; ideo Judas se suspendit, ne audire porro debeat: *En hic est proditor!* S. punct. 15. fol. 595.

Etiā patientissimus Job propter convicia amicorum turbatus est. S. punct. 15. fol. 595.

Plutarchi gnome est: *Silentium in maledicta rei gravis, & Socratica.* S. punct. 15. fol. 597.

Sanctus Rex David rogat Dominum: *Redime me a calumniis hominum; ut custodiam mandata tua.* Quid? an ergo David non potest custodire mandata inter medias hominum calumnias? potest quidem: sed calumniis perturbat sapientem &

perdit robur cordis illius, ait Ecclesiastes: homo quantumcumque probus perturbatur, tediousus fit, in sanctis operibus remissus, &c. Et damnus hoc omne facere debet apud Deum detractor. Ita Belshazzar in hunc Psalmum.

Noli arare mendacium, monet Sapiens: sicut qui arat, et terra radices, germina, flores eruit, & exarefcere facit; ita qui famam proximi ardit, et corde ipsius virtutum radices, bona proposita, fervorem, & intentiones evellit & debilitat. C. *Ecclesi. c. 7. v. 13.*

Detraçtio illi, cui detrahitur, causat infamiam: infamia autem comparatur putredini: sicut ergo putredo, cum unam partem corrumpit, facile ad alia membra se extendit; ita fit detractor virum honestum de uno vitio diffamat, facit illum plurium vitiatorum suspectum reddidit. Putredo generat vermes; o quot vermes generantur in cerebro audientium contra eum, cui detrahitur, licet sit innocentissimus. C. *Prov. 10. v. 7.*

400. Illa gravissima que prima detrahit.

Si lapis in stagnum projicitur, circum primo modicum facit, dein majores, & majores, donec se circum per totum lacum extendunt: quis causa est omnium? ille, qui lapidem projecit: ita qui contumeliosum verbum projecit contra proximum, ille præ ceteris poenam Dei experietur. Maria & Aaron murmurarunt contra Moysen: lepra infesta est Maria: cur non & Aaron? Nota infestam Scripturam: *Maria, & Aaron.* Arseus ait: *Quia illa prima fuit in murmuratione, & Aaron secum in eandem traxerat.* C. B. *Serm. 36. num. 28.*

Detrahens malitiam maledictionis etiam aliis afficit: hinc Apologus Plutarchi: cum gallina ægrotabat, accessit ad eam felis, interrogavitque: quomodo valet? repositus illa: *fat bene valeo, si tu a me discedas!* sic respondendum detractori, sic ab eo recedendum est. C. *Prov. 25. v. 23.*

Semper prima peccata in quocunque genere malitiæ ob pravitatem exempli plura post se trahunt. Unde fit, quod palmare mendacium totam urbem, aut regionem pervadat? ex pravitate illius, qui illud primo confinxit. Unde fit, quod milites in hostilem ægerem fere inexpugnabilem insulant? ex audaciis ducis præcuris. Unde fit, quod raris omnes in lacuna ad vesperam clamantem coarctent? ex coarctatione primæ clamantis! Sic fit detractione:

est persona honestissima, cui nemo maculam vel minimam aspergere audeat. Verum cum impudens quidam contra illam coaxare incipit, jam omnes nigrum theta sciunt, quod illi iurant, imo cum auxes nigrorem depingunt, quam primus ille descripsit, &c. Hæc autem tota culpa in primis illuc blateronem recumbit! &c.

401. Non parit vivis nec mortuis.

Posuerunt in celo os suum, & lingua eorum transiit in terra. Ideo detractio dicitur peccatum vel lege. S. punct. 115. fol. 349.

Detractores vocantur canes sepulcrales, qui cadavera devorant. S. punct. 115. fol. 350.

Nihil omnino intactum relinquit detractoris lingua: præterit honesta puella, statim dicitur eam jam semel navigasse in Cyprum: præterit juvenis uxor, statim dicitur eam habuisse nuptias in plenilunio. Præterit literatus, statim dicitur eum gradum sumpisse in Italia. Et quod magis est, nec facti oratores in pulpito a detractioibus securi sunt: siquis ferventer deonat contra vita, statim dicitur: isti popæ ipsimet non sunt melioris farinæ! Quid dicam de mortuis? Vix vir aliquis honestus oculos clausit, jam configuntur debita, impugnat testamentum, exprobrantur illi vitia jam diuturna oblivione sepulta, fiunt prætensiones, & accusationes injustissimæ. Opus sæpe foret, ut, quod in vita Sancti Stanislai Episcopi Cracoviensis legitur, defunctus e sepulcro evocetur ad dandum coram iudice testimonium.

Quamvis Balaam fuerit admodum in se malus, tamen generose reposuit, quod nolit maledicere populo, cui benedixerat Dominus. O quam multi sunt illo peiores, qui tam Clericis, quam Laicis, tam Sacerdotibus, quam conjugatis, tam bonis quam perversis detrahunt, & maledicunt.

402. Debet necessario revocari.

Anno 1642. vidit Gallia & præsertim ubi Tolosana generosam mortem Ducis Henrici Montmorancii, qui perduellionis reus ad capitale supplicium fuit condemnatus. Indecibile est, quanta fortitudine exceperit Dux letalem sententiam: in ultimo examine cum jamjam e camera iustitiæ exierat, iterum introiit petiit, habere se quod antea ex oblivione nondum revelasset: admittit edixit, se in processu judiciali negasse, quod perduellionis syngrapham subscripsisset, & impudenter Secretario Guillimet, quod manum

suam imitatus fuisset, velle se nunc hoc revocare, & dictum Secretarium pro innocente proclamare. Plane generosum facinus Christiani Ducis! quare autem hoc fecit? quia scivit, salutem sine revocatione detractiois obtineri non posse. Theat. Trag. hist. 36. n. 29.

Qui detrabit alicui, ipse in futurum se obligat, ait Sacer Proverbiales. Ex detractioe enim, sicut ex furto oritur obligatio restitutionis. Terribile est illud monitum Ecclesiastici: *Attende, ne forte labaris in lingua, & sit casus tuus insanabilis.* Eccli. 18.

Quare insanabilis? quia magna est restitutionis difficultas, ita ut rarissimo ad rigorem iustitiæ restituatur. Nobiliss quidam detrahens honestæ feminæ a Confessario sententiam accipit: conclamatum esse de ipsius salute, quia damnum illatum aut omnino non, aut certe non ex aquo esset compensaturus. B. Sermon. 50. n. 32.

Tanta est difficultas restitutionis, ut detractores etiam in ipso confessionis Sacramento raro se sincere acculent. Raræ, quæ sunt symbolum detractorum, sunt loquacissimæ, in mense Augusto autem os habent adeo clausum, ut manu vel baculo difficulter aperiri possit. VV. art. disc. font. 48. ex. 2. Sic se habent detractores, sunt in defectibus proximi garulissimi: cum autem veniunt ad confessionale, mutescunt & os claudunt. Si milles querantur, dicunt, nihil nocuementi in fama fuisse causatum, &c.

403. Est peccatum singulariter a demone subornatum.

Quid detur tibi aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam? Sagitte potentis acutæ cum carbonibus desolatoris. S. Chryl. legit, cum carbonibus in lecti formam constructis: diaboli quippe lectus est, omnis lingua convitiatus. Sicut enim in lecto diaboli, hoc est in inferno, est omnis iniquitas; ita in lingua omnis perversitas. M. conc. 35. ass. 2. n. 1. 2.

Dæmon Sancti Episcopi Silviani formam assumpsit, & in ea mulierem ad nefas sollicitat, quæ res Sanctum Virum coram omni populo ignominiosissime denigravit, donec Deus eius innocentiam detexit. Petr. Sanchez 2. p. c. 1.

Cum S. Janiperus in urbem ingrederetur, dæmon gubernatori urbis edixit, illum ingredientem esse latronem; quare Janiperus in captivitatem datus, & equule tortus fuit, donec a S. Francisco liberaretur. Petr. Sanchez 2. p. c. 1.

Gau-

Gaudet infernalis inimicus, si diffametur Sacerdos, quia scit ejus verba, exhortationeque nullam amplius efficaciam habituras. Gaudet si diffametur Superior, qui ad clavum regiminis sedet, quia scit illum ad compescenda subditorum vitia nullam habiturum auctoritatem. Gaudet si diffametur Paterfamilias, quia scit, quod in coercendis domesticorum excessibus, risum potius, quam submissionem sit reportaturus. Imo quia scit, quod subditi sint majorum exempla, quam verba potius amulaturi. Unde sicut Magi & Sages per grandines, & fulmina, agrorum fata destruere satagunt, ut famem populorum procurent; ita inimicus in iis, qui præsent, virtutum famam extinguere laborat, ut desint virtutum exempla, quibus subditorum pietas deberet nutriri, &c.

404. Fit nonnunquam sub specie laudis.

Duplex est serpentum genus, ait Plinius, alii habent cuspidatos dentes, & acriter mordent: alii tantum lambunt, & intoxicant: sic aliqui aperte detrahunt, alii occulte: Est aliquis, qui sub specie innocentissimi laudis detrahit: v.g. Loquuntur duo honorifice de tertio: alius supervenit, & dicit, omnino est homo bonus, sed si vos sciretis, quæ ego scio, non autem volo aliquid dicere. Alius dicit: isti homines sunt pientissimi: tantum dolendum est, quod ita turpiter errant, Deus bone: si hoc faciunt homines tam probi? &c. Nonne hic detractor est? Est utique. Quæso si panegyricum de aliquo velles facere, & alapa concludere? &c. Vide C. Num. 12. v. 10.

Aliquis tam patheticæ, & significanter loquitur de erroribus proximi, ut possit dicit *flumen eloquentiæ*. Et bene flumen: flumina communi adagio vocantur æquifidii fures; quod enim in uno littore abrodunt, id alteri littori adjiciunt. Sic faciunt detractores, abrodunt aliquid de fama proximi & putant se excusari, si aliquid laudabile e contra intermurmurent.

Rustici carpenta agrestia in axibus rotarum liberaliter inungunt, ut ea tanto gravius fumo onerari possint. Ita multi adeo sunt inculti & rustici, ut proximum prius laudis unguento impingunt, ut tanto impudentius illum scomatis, & calumniis onerare, & diffamare possint.

405. Compescitur recordatione propriorum scelerum.

Judæi accusabant adulteram: Christus scribit in terra, & subito accusatores mu-

ti abierunt. Quare? quia, ut putat Haymo, Christus talem scripturam fecit, ex qua omnes sua scelera poterant legere. Ita qui fuoriment vitiarum recordatur, facile perdit prurium detrahendi aliis. D. 5. 99.

Quidam Monachus in pariete scribit sua peccata, in altero pariete obligationes sui status: oriente tentatione convertit se ad parietem legendo, & sic facile vicit dæmonem. Sanchez 5. part. c. 4. fol. 450.

Renz loquaciter vesperi oblitescens accensa ad ripam lucerna mox conticescunt. VV. art. disc. font. 48. ex. 2. Sic detractores, si a Deo illuminantur ad cognoscendos proprios errores, utique os compriment.

S. Hieronymus ait: Magis vitam tuam ordinare disce, quam alterum carere. C. Num. 12. v. 10.

Abbas Peemen rogatus, quomodo homo possit vitare, ne male loquatur de proximo suo? respondit: tunc alteri non detraho, si semper meipsum reprehendo. Eundem in sensum respondit Abbas Joannes: Sui inspector, proximi est laudator. C. Prov. 25. v. 22.

Simia ubi forte in speculum incidit, & suam deformitatem conspexit, indignata speculum baculo in frusta comminuit. Ita peccator, dum suam deformitatem in speculo conscientie considerat, sibi ipsi potius, quam proximo indignatur.

Ponamus zethyopem ex Abyssinia in nostram venire Germaniam, ille quidem ad conspectum albarum facierum utenque erubescet: sed si forsan incidat in carnevalem, qua fronte hunc suum nigredinem exprobrare poterit? &c.

406. Oritur ex invidia, & defectu caritatis.

Ancilla quædam, nomine Lupa, Dominæ offensa eam Marito a venationibus redeuntis violatæ fidei accusat: Paulus comes Carinthius is erat, qui auditio statim in arcem properat, & uxorem re non magis explorata per fenestram præcipitat: uxor incolumis servatur, ancilla Dei supplicio in faxum, prope pejeraverat, transfumat. R. 1. cent. 2. part. mir. 21.

Aurum hoc habet, ut tractantium manus nullo colore tingat, sicut alia metalla: aurum est Symbolum caritatis: qui ergo famam alterius denigrat, fatis prodit, quod de caritate nihil in corde habeat. VV. art. disc. font. 48. ex. 7. n. 8.

Apud Abbatem Ammon accusatus est Monachus, quod in cellam suam recepe-

215

rit feminam, scivit Abbas id esse verum, nihilominus de calumnia redarguit fratres, vivitque cum illis ad cellam accusati & super dolum sedit, subitus quod femina delituit, sic & accusatores confudit, & fratrem benigne admonitum egressa femina corripit. E. Verb. *Caritas* num. 14.

Gen. 39.

Puripharis Uxor innocentem Joseph ad turpissimum scelus pellexit, cum autem castissimus Juvenis invicta magnanimitate illi restitit, illa amore in odium converso ejusdem criminis eum apud maritum accusavit, & in carcerem conjici fecit. Sic fit, ex odio etiam injusto, ex dissidiis domesticis confurgit altercatio, in qua injustissimæ, mendacissimæque detractiones effluuntur.

Quis neget, quod hæretici Romanæ Ecclesie, totique Clero turpissima delicta tam in moribus, quam in doctrina exprobrant: quare? Ex inveterato a teneris odio; eum in modum, quod Pharaeo exprobravit Moysi, inquit: Qui dubium est, quod pessime cogitatis? Nempe ex hoc patet, malignos hostes nonnunquam Viris optimis iniquas, & falsas impositiones audacter & impudenter imputare.

Ezech. 10.

497. *Confutatur mirabiliter a Deo.*

S. Joannes Damascenus falso accusabat, quasi per litteras promiserit Leoni Imperatori prodicionem urbis Damasci, ideo Rex urbis illi manum amputari iussit. Verum amputata illi a B. V. iterum fuit restituta. Sanchez 6. p. c. 6. fol. 751. Vide Tit. *Persecutio*. Calumniæ Denm defensores habent.

Femina pecunias subornata accusat S. Athanasium de vi sibi illata. Diaconus sancti Vici in Concilio apparet quærit accusaticem: Ego femina tibi vim feci? Ita tu, reponit illa cum juramento, quare fraus & calumnia agnita fuit. Sanchez 6. part. c. 6. fol. 752. Alia vice accusatus fuit Athanasius, quod Arsenio manum amputasset, ad ille Arsenium incolument adducit. Ibid. fol. 753.

Abbas Daniel suas corbes venditurus in urbe frequenter invisebat apud pios conjuges: hi insecundi rogabant Abbatem, ut illis heredem imperaret. Impetravit: cumque uxor utrum ferret, frivole dictum fuit eam concepisse ab Abbate Daniele: at ille natum infantem coram omni multitudine interrogat: Dic quis est pater tuus? Infans alta voce respondit, iste, simulque digito signat suum genitorem. Sanchez 6. part. c. 7. fol. 781. Vide Tit. *Essum testimonium*.

Detraكتورum, qui aliorum delicta in locum protrahunt, poena est, ut & ipsi ob sua delicta confundantur. Rusticus Archiepiscopus Trevirensis Sanctum Sacerdotem Goar miracula operantem pro venefico habet. Accidit ut infans expositus afferretur, & tum Episcopus, si Sanctus es, utique scies parentes huius spurii? S. Goar tum quæsit ex infanulo vix tri-duano, quis est pater tuus? & ecce infans Episcopum digito signans, hic pater est pater meus, & Mater Flavia, &c. R. 1. cent. 2. part. mir. 35.

Mulier sanctum Fiaccium pro venefico proclamat, & Deus ad orationem Sancti ordinat, ut deinceps nulla Mulier fines Monasterii S. Fiaccii transire possit. Una ausa est pedem intrare supra limites, & pes statim ambulans fuit, altera caeca facta est. R. cent. 2. part. 1. mir. 47.

498. *Magna malitia apud audientem.*

S. Augustinus ait, inter detrahentem, & audientem non esse aliud discrimen, quam quod primus habeat diabolum in lingua, alter in aure. Si non esset audiens, non esset detrahens: hinc cum quidam Thomæ Moro diceret, quod hesternam die pessime fuerit traductus, respondit, alius non tam libere detraxisset, nisi tu tam libenter audisses. Eiusmodi detractores cum suis detractionibus non veniunt ad conscientiosos, sed ad perversos: sicut mercator, qui pannos crudos vendit, non ad aulos principum, sed ad casus rusticorum vadit, & qui ibi sperat venditionem; qui furtiva emunt, & que puniuntur, quam fures: ita auditor æque puniuntur, quam detractor. Immo si infensus es proximo, forsitan adhuc laudas detractorem, rogas, ut ultra inquireat, imo mercede compensas, &c. Ex auditis.

Achitophel quamdiu erat in aula Davidis, non ausus est malignum consilium proferre propter probitatem Regis. Verum quamprimum transit ad partes Absalonis fuit pessima: quia vidit Absalonem per se propendere ad scelera. Ita detractores non veniunt ad probos, sed ad malignos, qui amant detractiones audire, &c. D. 8. 16.

Sunt ex audientibus nonnunquam aliqui, qui de industria expiscantur ex detrahentibus que audire vellent, suntque tanquam folles ad ignem: sed pessime! S. Paulus raptus in tertium celum ait se audisse arcana verba, que non licet homini loqui. Fuerunt auctores qui divinabant, quænam sine

hæc:

hæc arcana verba? sed respondet S. Augustinus, quid quæritis ea, que non licet homini loqui: si non licet illi loqui, an alicui licebit audire? D. 8. 51.

Huc quadrant verba sacri Proverbia: *Præcepta, qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habebit impiis.* D. 11. 10. Principes in usu habent, ut nonnunquam dissimulata persona se plebi immisceant, & eius sensum de seipsis explorent, ita fecit Obertus Marchio Florentinus, &c. Hæc res hodie omnibus communis est: quæritur, quid dicunt homines? D. 12. 6.

499. *Denotat sceleratam hominem.*

Dic o detractor, an nihil boni & laudabilis nostri in proximo tuo? nostri utique: cur ergo tantum profers vituperabilia, & non etiam laudabilia? nempe hoc tuam denotat perversitatem, & ignobilem animum: Ponamus scibundum Viatorem transire per hortum, videt subter arborem jacere pomum sed semiputridam: quid agit? gustat pomum ex ea parte, que bonum est. At veniat in hortum porcus: ex qua parte ille arrodit pomum? ex ea, ubi putrescit. Ecce! quam bestialem animum in te designat detractio. Trauer Gall. cant. Anno 4. conc. 6. n. 5.

Detractores sunt loquaces & garruli homines, qui nullum secretum possunt occultare; hinc sunt sicut dolum recenti musto oppletum, quod nisi aperiat, rumpitur. Homo stolidus, cum arcanum quid resecit, non potest conquiescere, donec illud effusit, &c. D. 10. 42.

Quidam juvenis eremita narrabat feni, se a quodam amico magna scelera inaudisse contra alique: senex quærebat, credis? ita, reponit juvenis, credo; quiaamicus ille est fidelis homo, si fidelis esset, subsisteret senex, non proderet defectus proximi. Sanchez 6. part. c. 7. fol. 780.

Pitracus est loquacissima volucris, & tamen etiam est infirmissima: graciles habet pedes & nihil firmum, nisi solum novum, &c. VV. art. disc. font. 28. ex. 1. Sic detractores sunt garruli circa aliorum defectus, & tamen ipsi sunt mendosissimi.

Rane sunt Symbolum detractorum, quare? an ideo quia loquacissimæ sunt, & tamen ipsæmet in fordida lacuna habitant? Est aliqua ratio: sed maxime ideo: Rana cum fol occidit, statim hunc defectum caelo clamoribus exprobrant, ejusque obscurationem mundo depradant: verum si lucerna ad ripam lacunæ collocatur, mox omnes tacent. Sic faciunt detractores: si

defectum in illo notant, sunt clamosissimi, si vero aliquid splendens ac luminosum in eo conspiciant, tacent. VV. art. disc. font. 48. ex. 2.

Inter nociva animalia impietatis & ingratiitudinis Symbolum est vipera, que in utero materno tempus parienti non exspectans, vitæcra maris corrodit, & sic viam egrediendi sibi aperit cum morte matris. Tales sunt, qui in aliqua communitate, ad collegia internis obretractationibus, & odiosis pacem, ac disciplinam turbant, non sine ingenti damno totius corporis. C. Jerem. 9. v. 4.

Detractores graphice perstringuntur: 1. *Extenderunt linguam suam, quasi arcum mendacii;* quia linguam instrumentum veritatis faciunt arcum maledictionis. 2. *Confortati sunt in terra;* quia sua dicacitate & mendacii alios post se trahunt. 3. *De malo ad malum egressi sunt;* quia ab una calumnia ad aliam procedunt. 4. *Omnis amicus fraudulenter incedet;* quia simulant se amicos coram, sed a tergo ostendunt se hostes, &c. C. Jer. 9. v. 4.

410. *Punitur gravissime a Deo.*

Conversus sunt in arcum pravum: ubi Hieronymus: arcus pravus est, qui dum contra inimicos sagittas putat jacere, faucibus tenentem. S. punct. 115. fol. 350. ad finem.

Maria murmurando contra Moysen cum plurimum nocuit? sibi ipsi, quia lepram contraxit. S. punct. 115. fol. 350.

Duo sacerdotes conjuncta malitia Sanctum Sydonium suo Episcopatu privarunt, unus eorum miserabili morte statim medius erepuit, & paulo post etiam S. Sydonius obiit. Sacerdos superstes, ut in defuncti Episcopatum se intruderet convulsum excepit fautores: interim unus ex famulis vidit S. Sydonium coram Divino tribunale stare, & suos oppressores accusare: Sacerdos defunctus damnatus est, & ad alterum citandum circumspexit Judex, quem mitteret? Missus est ille famulus, cui Divinus Judex in commissis dedit, ut sacerdotem citaret. Hæc dum altera die famulus supra mensam enarrat, ecce Sacerdos in convivio repentina morte concidit. Sanchez 4. part. c. 4. fol. 256.

Sancta Virgo & Martyr Eugenia dissimulato sexu in monasterium Virorum ingressa erant vivit. In urbe Alexandria tum erat femina nomine Melancia, que sub schemate agritudinis Monachum Eugenum vocabat, ut ab eo sanaretur: venientem ad lasciviam invitavit, & quoniam ille

ille relucatur, eum accusat, tanquam si-
bi vim inferre voluisset. Eugenius ad ju-
dicem citatus, qui erat Philippus ejus
Pater, & se & nomen & sexum prodit:
declaratur innocens, & Melania ab igne
caelitus depluo comburitur, &c. Sanchez
s. part. c. 3. fol. 408.

Mulier quendam perperam deperibat S.
Vincentium Ferrerium: simulans ergo mor-
bum eum ad confessionem excipiendam vo-
cat, & sic ad nefas sollicita: reluctante il-
lo incipit horrendum vociferari & Vin-
centium accusare quasi sibi vim inferre vo-
luisset: sed statim a demone fuit obfessa,
nec potuit ab alio nisi ab ipso Vincentio
liberari. Sanchez s. part. c. 8. fol. 561.

S. Fiaccius ab Episcopo Meldensi rogat
fundum pro constituendo Monasterio, E-
piscopus tantum fundi ei donat, quantum
propriis manibus possidet una die fossa cir-
cumvallare. Fiaccius baculo lineam ducit,
& quocunque ducit statim terra effoditur,
arboresque recedunt. Videns hoc mulier
cum pro venefico accusat, multis etiam
calumniis impetit. Ea injuria commotus
sanctus Vir rogat, & impetrat apud Deum,
ut deinceps nulla mulier fines illos transi-
re queat, quod & factum est: una teme-
raria ausa est pedem supra limites inferere,
& pes subito ambulans fuit, altera caeca
facta est. R. cent. 2. part. 1. mir. 47.

S. Arnulphus Metensis Episcopus in mu-
nere suo fuit forma gregis & Pater paupe-
rum. Amabatur a toto populo excepto u-
no lurcone, Noddo Nomine, qui Sanctum
Virum tanquam hypocritam, & Reginae
tupiter familiarem convitiabatur. Sed ec-
ce vindictam Dei! repente vestes illius ar-
dere ceperunt, nec poterant aqua extin-
gui. Volubat se in terra & horrendum u-
stulabatur. Perisset, nisi ad graviora suis-
se relervatus. Postquam enim convuluit;
in eodem crimine, de quo S. Episcopus
arguebat, deprehensus, ad capitale sup-
plicium damnatus est. *Leuch. 16. Aug.*

Detrahentes Sancto Axtalo Abbati vari-
is supplicii perent; nam unus igne
febrim exurit, alter securi percussus,
tertius flumine aut mari submersus inte-
riit. Qui autem culpam apud Sanctum
Abbatem deprecati sunt, Dei supplicia
evaserunt. E. *Detraho n. 4.*

Puella impraegnata falso accusat lecto-
rem; & iste condemnatur ab Episcopo ad
eam ducendam. Verum in Monasterium
ad custodiam data non potuit parere,
terribiles dolores prolixo tempore passa,
dones fateretur, se falso accusasse lecto-
rem. E. *Dissamatio n. 1.*

Paphnutio quidam fratrum invidabat de
fama illius sanctitatis, & clam in ejus cella
librum suum deponens, querebatur apud
Abbatem, sibi librum furto sublatum fuisse.
Executione cellae omnium fratrum, &
liber invenitur in cella Paphnutii: susti-
nuit ille humiliter infamiam, sed auctor
infamiae a demone obfessus est, quem nemo
nisi Paphnutius, in testimonium suae inno-
centiae expellere potuit. E. *Dissamatio n. 4.*

Mulier maledicentiae assueti, & sapius
incassum monita in morbum incidit, &
linguam sibi praemorsam, antequam con-
fessionem faceret, expulit. J. 130.

411. *Solum attendit ad defectus, non au-
tem ad merita proximi.*

Ranz, quae sunt Symbolum detracto-
rum, in mense Aprili sunt loquacissimae,
quasi vellent ibi terrae suam sterilitatem
exprobare: in mense Augusto autem,
ut terra matura segete & messe fecunda
est, tam pertinaciter illis os concrevit,
ut nulla vi aperiri possit. *VV. art. disc.
font. 48. ex. 2.* Sic detractores ad defe-
ctus proximi sunt valde loquaces, ad ejus
merita obmutescunt.

Qui verno tempore urbem aut pagum
ex parte Septentrionis incurrat, videt il-
lam nivibus & glacie fordescere. Qui
autem aspiciat ex parte meridiei, videt il-
lam amenam, jucundam & bellam. Quid
estne haec alia urbs, quam prior? Est una
eademque! sed ex te stat, an illam ex
parte frigida, aut parte calida considera-
re velis. Parem in modum ex te stat,
an actionem proximi ex parte calida, id
est cum caritate, aut ex parte frigida,
id est, cum invidia intueri velis.

Cum sol ordinatissimo cursu per an-
num mundo praelucet, & terram calore
fecundat, nemo est, qui ejus beneficia
altissime aut laudet, verum cum unica
vice eclipsin patitur, omnes hoc oculos
attollunt, & ejus infirmitatem fuscillant.
Ita lingua detractoria virtutis cursum in
proximo non curat: at cum ille vel semel
cepserit, fit clamorosa & garula, ita ut
errorem longe lateque promulget.

Sed cujus id malo? certe maxime sui-
ipsius, quia prodit suam animi maligni-
tatem! Ponamus duo animalia simul hor-
tum ingredi, primum saluberitima gra-
mina, holsculosque delibat, alterum ro-
stro terram evertit, & obscena pabula
quirit. Quanam sunt haec animalia? pri-
mum ovicula, alterum porcus est. Ita
qui in proximi non virtutes, sed vitia in-
da-

dat, non oviculae Christi, sed porci-
nam indolem praefert.

412. *Frustra ostendit varias excusationes.*

Statu Nabuchodonosoris destructa est
a lapillo: quis projecit lapidem? nemo:
sine manibus de monte avulsus est. Ita
sepe destruitur fama, & cum quaeritur,
quis fecit? nemo vult fecisse. B. ser. 50. n.
33. Trauner Gall. cant. Anno 4. conc. 6. n. 14.

Si valeret excusationes detractoris,
tunc omnes qui Christum crucifixerunt
posset se excusare. B. ser. 50. n. 33.

Dicit aliquis: delictum proximi non
poterat non manifestari: Quid tum? tu
non manifesta: Moyses a Deo selvit po-
pulum idololatrare, & tamen descendens
de monte tantum dixit, eum cantare: *Voces
cantantium audio, &c.* Alius dicit,
proximus ipse propalat suos errores: Quid
tum? Discipulus ille, qui relicta syno-
do profugit nudus, ipse se denudavit, &
tamen Evangelista tacet, quis fuerit. M.
conc. 21. aff. 2. n. 8. 9.

Dicit alius: Ego non fui auctor, sed tan-
tum audita narravi. Quid tum? tamen de-
tractor es; sicut ille furest, qui evacuat
cistam ab alio fure prius apertam.

Dicunt aliqui perssequer: Ego con-
dolenter locutus sum de errore proximi, &
laudes ejus haud exiguas subnexui! Absur-
dum excusatio! Quae, si quis vulnus tibi
infigat, & dein emplastrum curando vul-
neri offerat, nonne dedignaris obsequium
sine dubio; quia malles non vulnerari,
quam curari. Imo malles non denigrari,
quam postea dealbari. Accedit quod in
memoria audientis enarrata vitia proximi
longe profundiores radices agere soleant,
quam praecordia; quid ergo prodest illi,
quod laudes ejus subnexeris? Nihil pro-
dest! Teneris ad restitutionem!

Reponit iterum: Id quod enarravi,
non tam singularem personam, quam to-
tam familiam aut consodalitatem tangit!
Tanto pejus, quia tota communitas, etiam
innocentes perdidit estimationem. Filii
Israel male locuti sunt de terra prom-
issionis, & ecce! id pessime effecerunt,
quod nemo illuc tendere, nemo terram
illam ingredi suspiraret, &c.

413. *Magna nocumenta fama causat.*

Lingua inflammat rotam natiuitatis no-
strae. Dicitur: Ille natus est ex tali, quae
fuit talis, aut talis. Erat aliquis in digni-
tate constitutus, lingua eum praecipitat.

Mulier illa erat in amore mariti, lingua
evertit amorem, &c. S. punct. 115. fol. 350.
Concinnabat dolos. Sunt aliqui qui suam
detractionem perpoliunt, exornant, ut etiam
bonum male interpretentur, ut illi ex-
ploratores, qui dicebant: *Terra devoravit
habitatores suos.* S. punct. 115. fol. 350.

Jeremias vidit olivam, uberem,
pulehram, fructiferam, & transiens ecce
non erat amplius: quid factum est inter-
im olivae? tacta est fulmine. Ita multi
homines florent, sed a detractioe tan-
quam fulmine ad nihilum rediguntur.
Trauner Gall. cant. Anno 4. conc. 6. n. 10.

Monachus quidam David Pfalmodiam
quidem cantare valet, sed ad omnes alios
discursus mutus est. Utinam multi extra
laudes Dei essent muti, o quod nocumenta
fama impendiretur. R. 1. part. mir. 38.

Non tantum nocumenta fama causat
detractor, sed etiam fura toram communi-
tatem iram Dei provocat: Israelita dixit
herere debebant in Haboroth, nec iter pro-
sequi poterant. Quare? Abulensis respon-
det: *Morati sunt propter Mariam,* quae mur-
muravit contra Moysen. B. Ser. 38. n. 48.

Deus creans aves, & pisces benedixit
illis, non vero pecoribus in terra. Quae
non? Anastasius Synata ait, quia inter
illa erat serpens, qui cum Eva loquutus
est contra Deum. Sic detractor benedi-
ctionem Divinam amovet a tota communi-
tate. B. Ser. 38. n. 49.

Detractor comparatur viperam, quia in
aliqua communitate, viscera fratrum,
imo ipsius Matris seu communitatis ro-
dit & lancinat. C. Jerem. 9. v. 4.

414. *Peccat, si prodit oculos defectus,
etiam si veri sint.*

Josephus Aegyptius omnes proceres exes-
se justit, dum fratris obiecit proditio-
nem: ita tu cave arbitros habere, dum fra-
tres corrigis. M. conc. 21. aff. 2. n. 6. 7.

Cum S. Barbara persecutiones Patris in
silva fugiebat, quaesivit Pater ex pastoribus,
an filiam suam non vidissent? U-
nus reposuit, se non vidisse. Alter, se
vidisse quod aperto rupis hiatus fuerit re-
cepta: verum id quidem erat, sed pastor
iste statim in rupem una eum greges fait
mutatus. Sanch. p. 6. c. 6. fol. 751.

S. Joannes Elemosynarius etiam publi-
ce peccantes taxari prohibuit; nam fieri
potest, ajebat, ut peccatum poenitentia
deleverit: iniquum est autem id ab homi-
ne exprobari, quod a Deo clementer
est condonatum. C. Nam. 12. v. 10.

Dicit

Dicit aliquis: delictum hoc debuit fieri manifestum: quid deinde tu fac, ut per te non fiat: Moyses etsi severit populum idololatrare, tamen dixit: *Voces cantantium audio*, occultitque crimen, etsi sciret, quod Josue paulo post illud sciturus esset. Alius dicit: Meus proximus ipsemet prope delictum: tu tamen tace: Evangelista non nominat illum adulescentem, qui relicta syndone profugit nudus, quia etsi seipsum denudarat, ille tegere voluit. Alius ait: Delictum jam est in publico: Nil refert: Christus sollocutus cum Samaritana discipulos dimisit, etsi illa esset peccatrix publica. M. conc. 21. ass. 2. num. 8. 9. 10.

Christus Dominus tantum tres Apostolos ad transfigurationem suam vocavit; quia si solum Judam exclusisset, illius impietas fuisset manifestata, ut ergo eius fama consuleret, non solum, sed plures a monte Thabor exclusit. A. 1. lect. 3. n. 17.

David in testamento reliquit Salomoni filio, ut Joab Ducem puniret. Quare quia offendit aliis litteras quas sibi secreta miserat David de morte Uriæ. Traun. Gall. cant. Anno 4. conc. 6. n. 6.

Ille Rex non prodidit, quis fuerit homo non vestitus veste nuptiali, sed vocavit amicum; quia tacenda sunt nomina delinquentium, etiam si digni sint tenentibus exterioribus. Traun. ibid. n. 7. In Evangelio nominatur quidem mendicus, qui fuit salutus, sed dives Epulo non nominatur; quia prodendi non sunt mali, ut digni inferno. lb. n. 14.

Peccatum Judæ, dum ille accumbat ultimæ cenæ, jam erat notum Scribis & Phariseis, & paulo post debebat innotescere omnibus Apostolis, & tamen Christus non prodidit illud, nec illi Sacram Communionem denegavit: ut nos doceret peccata proximi occultare. D. 6. 47.

415. Quomodo impedienda sit.

Cum detractio sit, discursus alio avocandus est: Thomas Morus Angliæ Cancellarius cum aliquando detractorio discursu interesset, subito submisit: Quidquid sit, laqueare hujus hypocausi est valde munitum ac proportionatum, Quo loquendi genere aversionem offendit interrupto discursu. D. 5. 21. in fine.

S. Joannes Eleemofynarius, siquis comato eo alteri detrahebat, siliam indusbat personam. Sin vero ille detrahere pergebat, præcepit cubiculario, ut eum non amplius admitteret, idque ad correctionem

aliorum. S. Pachomius audiens quem detrahentem, avertens se ab eo, velut a facie serpentis discedebat, repetens illud Psalmistæ: *Detrahentem secreto proximo suo hunc persequer.* Marches Abbas in Vitis Patrum audiens detractionem statim in sonnum incidit. C. Prov. 25. v. 23.

Bene Philosophus, cum a Sophista interrogaretur, cur mihi maledicis & reprobus, quia tu maledicentem non contemnis. C. Prov. 25. v. 23.

Laudabiliter erectæ sunt sacre confederationes, præsertim sub patrocinio S. Martyris Joannis Nepomuceni, quarum confratres & sorores sibi regulam statuerunt, nunquam male loquendi de proximo, & aliorum etiam linguas hæc in re, quantum fieri potest, compescendi. Utinam omnes fideles huic confederationi nomen darent, ut extirparetur maledictam detractionis vitium!

Sufurratio.

416. Inimicitias & maxima mala causat.

Sunt homines pessimi, si videant inter hos & illos dissidias oriri, garrunt ex utraque parte, & feminant discordias maximo cum detrimento: Et esto has personas iterum conciliari, raro antiqua fides denuo integra est, sicut vestis confarcinata. Sanctus Thomas ait, amico delicti nulla est comparatio: igitur detertus peccas per sufurrationem auferendū amicum, quam fur furando pecunias: præsertim hoc vitium invenitur apud servos, & ancillas, si unam plus valere videant, denigrant. Item apud artifices, qui sua artefacta invicem contemnunt, & sic negotiationem minuunt. Hi sunt proditores! C. in Jerem. 9. v. 4.

Puella quædam Galli cuiusdam filia nativitate duplicem habuit linguam, muta tamen erat, uti refert Joannes Zahn in sua Oeconomia mundi, Disquisitione 2. c. 6. §. 4. n. 2. Sed isti sufurriones duplicem habent linguam, & in utramque partem disserunt.

Santabareus Leoni Principi filio Basilii Imperatoris suadet, ut in venationem nunquam exire sine fide: quod dum juvenis facit, ille parenti suggerit, filium ejus vitæ insidiari: reperta fide speciem veritatis asserto fecit, parumque abfuit, quin Pater filium exoculari: verum hæc poena in sufurrionem recidit; quippe Leo, ut primus in solum evehus est, impostori oculos erui jussit. D. 4. 73.

Lot-

Lottericus Nobilis Danus apud Edmondum Angliæ Regem magnis in honoribus habebatur, ad invidens Venationum præfectus Lottericum in silva occidit: Quamquam autem homicidium occultum putaret, fuit tamen illud per canem Lotterici proditum regi, Venationum præfectus tum fugiens abiit in Daniam & sceleratissima falsitate evulgavit Lottericum a Rege Edmundo fuisse occisum. Ortum est crudele bellum, ipse Rex Edmundus misere fuit obruncatus. R. cent. 2. p. 1. mir. 1.

417. Punitur graviter a Deo.

Cum inter Albertum Ducem Baviaræ, & Christophorum ejus fratrem quædam dissidia exarsissent, Nicolaus Abenspergius oleum huic igni insudit, ejusque opera Christophorus e thermis in captivitatem abductus 18. mensibus incarcerationis occupans cum suis interfecit: stetit supra cadaver occisi, & oculis ac gladio versus cælum erectis, hæc, ajebat, hæc poena est sufurrionum, qui fraterna curiositas, & c. Ex Relationibus curiosis. Relat. 75.

Godwinus Regis Edvardi Avulicus falso accusavit Emmam Matrem Edvardi, quod Episcopo Vindoniæ Albino turpius conviveret. Propterea Emma & Albinus non sine infamia in Monasterium detrusi rogantur, ut sibi liceret suam innocentiam ferro ignito defendere: imperata licentia incolames ferro inambularent. Posthinc Godwinus megra accumbens, cum a Rege interrogaretur, an homicidii sui fratris partem non haberet, perjuravit, se hoc bolo velle suffocari, si dicti homicidii reus esset. His dictis bolus non potens deglutire intercluso spiritu repente mortuus est. R. 1. cent. par. 2. mir. 2.

Quidam Mandarinus Chinesis nomine Chalao Succama Patrem Adamum Schall falso criminis accusat: Deus defendit innocentiam accusati per terræ motus & signa terribilia: P. Adamus absolvitur, & delator ad restim, quem alteri paraverat, damnatur. R. cent. 3. p. 2. mir. 37.

Michael Vasconcellos Regis Hispaniarum anticum contra Lusitanos exasperat, illo autem ac infligatoris jura, libertas ac privilegia Lusitanorum oppressa sunt: sed quia coronide? Lusitani contra Regem Hispaniarum facta conspiratione

rebellarunt, proprium sibi Regem constituerunt, & supra Vasconcelium totius mali incitorem primario iram effuderunt: hunc globis trajecerunt, & per fenestras præcipitarunt; indicibile est quantum furis plebs contra occisi cadaver sævierit. Theat. trag. hist. 30. num. 14.

418. Impedit multa bona.

Cum Alexander Magnus in flumine Cydno lavans in gravem morbum incidisset, & Philippum Medicum suum auxilii causa vocasset, Parmenio Dux litteris monuit Regem, ne a Philippo pharmaca sumeret, eum enim a Dario hoste corruptum, & ad procurandum Alexandri necem emptum esse. Rex his non obstantibus una manu medicinam sumit, altera literas Philippo legendas tradit: & paulo post convulsit, mortuurus certus, si Parmenionis susurro aureis dedisset. Ita multoties fit, per sufurrionem multa bona impediuntur, & c. D. 11. 10.

Qui in communitate, sodalitate, aut Religione sociis detrahunt, eos calumniantur, & tanquam viperæ viscera fratris, imo Matris, idest congregationis suæ rotunt, a S. Bernardo proditores vocantur, quia omnia ea mala causant, quæ ex prodicione oriuntur. C. in Jerem. 9. v. 4.

Ne appelleris Susurro, monet Ecclesiasticus: Susurro autem est, qui non in facie alicujus, sed in aure loquitur de altero detrahendo. Hinc Pythagoræ symbolum fuit: *Hirundinem sub eodem tecto ne habeas*, vult dicere, abstinendum esse a consortio garrulorum, & sufurrionum. Est hoc perniciosum scelus, quia non tantum rixas & sæpe homicidia causat, sed amicitiam tollunt Deo, & hominibus utilem, & pergratam. C. Eccli. 5. ver. 16.

Sex sunt, quæ odit Dominus, & septimum detestatur. Septimum est susurratio, quæ ceteris licet criminibus gravior esse videtur; licet enim homicidium per se sit gravius sufurratio, tamen hæc detestabilior est coram Deo, quia tollit fratrum amorem, & caritatem, eamque quali interim inter fratres, & sæpe sequuntur cædes, non una sed multæ, & c. Prov. 6. v. 19.

GULA.